

ಕಗ್ಗುಂಡಿ ದಾರಿ ಬೆಸೆವ ಕೊಂಡಿ

ನೋಡಲು ಆಕರ್ಷಕವಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಬಹಳ ಎತ್ತರದವರೆಗೂ ನೇರವಾಗಿ, ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಲ್ಲ ಕಗ್ಗುಂಡಿ ಮರ, ಸೇತುವೆಯಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕಡಿದ ದಾರಿಗೆ ಕೊಂಡಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಮರ ಸಂತತಿಯೇಗ ಅಳಿವಿನತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ■ ವಿನು ಗಂಗೆ

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ನೆನಪಿರಬಹುದು; ಅದರಲ್ಲೂ ಮಲೆನಾಡಿನವರಲ್ಲಿ. ಹಿಂದೆ ಹಳ್ಳಿ ಅಥವಾ ತೋರೆಯನ್ನು ದಾಟಲು ಈಗಿನಂತೆ ಸೇತುವೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ತೋರೆ ಅಥವಾ ಹಳ್ಳವನ್ನು ದಾಟಲು ಸೇತುವೆಯಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದುದು ಈ ದಡದಿಂದ ಆ ದಡಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ ದೊಡ್ಡ ಮರದ ದಿಮ್ಮಿ ಅಥವಾ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸೇರಿಸಿ ಕಟ್ಟಿದ ಬಿದಿರು ಬೊಂಬುಗಳು.

ಕಾಟಿಟ್ಟರೆ ತೂಗಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಇಂತಹ ಸೇತುವೆಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಯ ತಪ್ಪದಿರಲು ಹಗ್ಗವನ್ನು ಕೂಡ ಈ ದಡದಿಂದ ಆ ದಡಕ್ಕೆ, ಕೈಗೆ ಸಿಗುವಂತೆ ಕಟ್ಟಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೀಳದಿದ್ದರೂ ಭಯದಿಂದ ದಾಟಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಾಹಸ ಸುಲಭಕ್ಕೆ ಮರೆಯುವಂತಹದ್ದಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಒಂದು ಮರದ ದಿಮ್ಮಿಯನ್ನು ಸೇತುವೆಯಂತೆ ಬಳಸಬೇಕೆಂದರೆ ಅರ್ಹತೆಗಳೇನೆಂದು ನೋಡೋಣ:

1. ಅದು ಬಹಳ ಉದ್ದವಾಗಿರಬೇಕು, ಅಂಕುಡೊಂಕಾಗಿರಬಾರದು.
2. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ತೋರೆಯ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟ ಏರಿ ದಿಮ್ಮಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುತ್ತದೆ, ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ದಿಮ್ಮಿ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಕಾಯುತ್ತದೆ. ಈ ವೈಪರೀತ್ಯ ದಿಮ್ಮಿಯನ್ನು ಲಡ್ಡಾಗಿಸಬಾರದು.
3. ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಇರಬೇಕು, ಟೊಳ್ಳು ಇರಬಾರದು (ಅಡಿಕೆ, ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳು ಅಂಕುಡೊಂಕಾಗಿ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೂ ಒಳಗೆ ಬೆಂಡಿನಂತೆ ಅಥವಾ ಟೊಳ್ಳು ಇರುತ್ತದೆ).
4. ನೀರಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಕೊನೇ ಪಕ್ಕ ಆರಂಭ ವರ್ಷ ಕೊಳೆಯಬಾರದು. (ಬಿದಿರಿನ ಸೇತುವೆಯಾದರೆ ಬಹಳ ಬೇಗ ಲಡ್ಡಾಗುತ್ತದೆ).
5. ದಿಮ್ಮಿ ನಡೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಅಗಲ ಇರಬೇಕು.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅರ್ಹತೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮರ ಎಂದರೆ 'ಕಗ್ಗುಂಡಿ'. ಹೆಚ್ಚೇನೂ ಹಸುರಿನ ದಟ್ಟಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ನೋಡಲು ಆಕರ್ಷಣೀಯವಲ್ಲದ ಮರವಾದರೂ, ಬಹಳ ಎತ್ತರದವರೆಗೂ ಅಂಕುಡೊಂಕಿಲ್ಲದೆ ನೇರವಾಗಿ, ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಲ್ಲದು. ಕಡಿದ ನಂತರ ಕೂಡ ಬಿಸಿಲು ಹಾಗೂ ನೀರಿಗೆ ಲಡ್ಡಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಇದರ ಗುಣವನ್ನು ಮನಗಂಡ ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನವರು, ತೀರಾ ಇತ್ತೀಚಿನವರೆಗೂ ಹೊಳೆ-ಹಳ್ಳಿ ದಾಟಲು ಸಂಕವಾಗಿ (ಸೇತುವೆ) ಈ ಈ ಮರದ ದಿಮ್ಮಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಬೇಸಿಗೆ-ಮಳೆಗಾಲವನ್ನು ಸುಮಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ತಾಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಈ ಮರದ ಸೇತುವೆಗೆ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಸಿಮೆಂಟ್ ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಮನುಷ್ಯ ಕಾಡು ಕಡಿಯುವ ಹಾಗೂ ತನಗೆ ಆದಾಯ ತರುವ, ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆಯುವ ಪರಿಪಾಟ ನಡೆಸಿದ್ದಾನೆ. ವಸ್ತುಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಬಳಸಿ ಬಿಸಾಡುವ ಹೊಸ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಹಳ್ಳಿ ದಾಟಿಸಿದ 'ಕಗ್ಗುಂಡಿ' ಎಂಬ ಮರದ ಹೆಸರು ಅರಿವಿಗೆ ಬರುವ ಮೊದಲೇ ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಒಂದು ಕಾಯಿಯಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಬೀಜಗಳು. ಬೇಸಿಗೆಯ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಕಾಯಿ ಒಡೆದು ಒಂದೊಂದು ಕಾಯಿಯಿಂದಲೂ ನೂರಾರು ತೆಳ್ಳನೆಯ ಬೀಜಗಳು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಾರುತ್ತವೆ. Germination rate (ಮೊಳೆಯಬಲ್ಲ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ) ಕಡಿಮೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಕಿದ ಐವತ್ತಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಬೀಜಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಸಸಿ ಬಂದಿವೆ. ನಾನು ನೋಡಿದಂತೆ ಇದು ಯಾರೂ ಬೆಳೆಯದ, ಈಗಂತೂ ಯಾರೂ ಬಳಸದ ಮರ.

ಉಪಯೋಗ ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಅರಿವಿಗೆ ಬಂದದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಅರಿವಿಗೆ ಬಾರದೇ ಎಷ್ಟೋ ಜೀವಿಗಳ ಅಮೂಲ್ಯ ಕೊಡುಗೆ ನಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಒಂದು ರೀತಿ ಶ್ರೀಮಂತ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಂತೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಶಾಲೆಗಳು ಯಾವುದೇ ಮಾನದಂಡ ನೋಡದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವುದರಿಂದ ವಿದ್ಯೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೈಗೆಟುಕುತ್ತದೆ. ನನ್ನಂತಹ ಅನೇಕರ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ ಭದ್ರ ಬುನಾದಿಯೇ ಕಾರಣ.

ಉಪಯೋಗ ಇರಲಿ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ, ಎಲ್ಲಾ ಮರಗಳನ್ನೂ ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಾಗ ಕಗ್ಗುಂಡಿಯಂತಹ ಮರಗಳ ಉಳಿವು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಏನೇ ಆಗಲಿ, ಕಗ್ಗುಂಡಿ ಮರದ ಸಸಿಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಈ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಸೇರಲು ತಯಾರಿವೆ.

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿ: feedback@sudha.co.in